

Acta de la Sessió Oberta del Projecte Pilot "Desplegament de la Responsabilitat Social Corporativa en empreses EMAS"

2 de desembre 2009, Universitat Autònoma de Barcelona

Aquesta sessió oberta va ser l'última en una sèrie de 17 trobades d'un grup de 9 representants d'organitzacions membres del Club EMAS interessades en la responsabilitat social com un concepte per integrar en l'estratègia de la seva organització des de maig del 2008. Un gran denominador en comú que han tingut, òbviament, era el fet de ser registrat com organització certificada amb EMAS.

Quan ens hem trobat en les nostres sessions mensuals, hem intercanviat experiències, crítiques i visions, i a més hem convidat interlocutors d'alguns àmbits especialitzats per que ens expliquin les seves experiències, crítiques o recomanacions.

En aquesta línia també es va a pensar la sessió oberta del 2 de desembre a la que s'ha convidat experts i representants d'organitzacions amb experiències i curiositat cap al tema de la RSC.

Per tant, aquest informe serveix com a recordatori de les veus, opinions i idees que ens hem expressat respecte a les preguntes "Quines són els Reptes i les oportunitats per coordinar la RSC amb altres sistemes de gestió" i "Quins són els reptes i les oportunitats per a incloure la RSC en pimes?". També inclou veus d'experts que van exposar en la sessió, així com dels qui van visitar el projecte "Desplegament de RSC en empreses EMAS" com a convidats externs o dels qui no van poder participar el 2 de desembre i que van enviar comentaris a aquestes temes.

1. La benvinguda la va donar Robert Roche, Professor de Psicologia (UAB) i Director del Laboratori d'Investigació Prosocial Aplicada (LIPA). A la seva esquerra està Anna Esteve del Departament de Medi Ambient i Habitatge qui va explicar l'anomenat pla "RSGENCAT" de la Generalitat per fomentar la responsabilitat social entre les empreses i l'administració, adoptat en octubre de 2009. Al seu costat està Maria Passalacqua, Directora del Club EMAS, qui va destacar ho significatiu del projecte des del Club EMAS i Marc Brundelius, Coordinador del projecte qui va explicar el disseny, el procés i els resultats d'aquest projecte "RSC i EMAS".

2. En la segona part de la sessió els participants es van dividir en dos grups de treball:

El Grup 1 va debatre els "Reptes i oportunitats per coordinar la RSC amb altres sistemes de gestió" i va ser moderat per Mayka Cirera, docent, investigadora i consultora de LIPA(UAB)

En el seu grup es van trobar idees, dubtes, opinions en base a les exposicions dels tres participants del projecte pilot: Margarita Artola, Responsable de la Gestió Ambiental de SECE; Martí Puig, Gerent de CISVASA i José Manuel Flores, Responsable de Medi Ambient, Qualitat, Seguretat i Salut d' APLI Paper.

El Grup 2 va debatre els "Reptes i oportunitats per a incloure l'RSC en pimes" i va ser moderat per Pilar Escotorin, docent, investigadora i consultora de LIPA(UAB). En el seu grup es van trobar idees, dubtes, opinions en base a les exposicions dels tres participants del projecte pilot: Montse Fitó, Responsable de Medi Ambient d'EMCOFA; Francesc Roig, Responsable de Qualitat i Medi Ambient de Camping les Medes i Àngel Panyella, Gerent, i Judit Ulldemolins, encarregada d'innovació d'El Tinter.

Els resultats del debat es van visualitzar en un panell on cada idea s'escriu en una targeta.

Al final totes les idees de continguts comuns o similars s'agrupaven en grups i els participants podien votar amb gomets quines de les idees eren més rellevants per ells.

D'aquesta manera podíem reunir els dos grups i presentar els seus resultats a tots els participants. Amb un breu resum de les experiències de cada grup va terminar la sessió.

3. Els resultats dels grup de treball en forma transcrita:

GRUP 1: Reptes i oportunitats per coordinar l'RSC amb altres sistemes de gestió			
Reptes	Quins són els reptes més rellevants per coordinar l'RSC i sistemes de gestió? 1= rellevancia més alta	Oportunitats	Quines són les oportunitats més rellevants per coordinar l'RSC i sistemes de gestió? 1= rellevancia més alta
Com implementar l'RSC?	9	Interioritzar la RSC=> incrementar la transparència	1
Centrar-se en productes sostenibles innovadors	8	Compromís amb grups d'interès* Identificació dels grups d'interès	6
RSC amb fons real i no només com a estratègia de marketing	2	Declaració ambiental pública / interlocutors *	4
Posar en valor el tema RSC	6	RSC ofereix possibilitat per posicionar-se	4
Certificats RSC adaptats a les pime	5	Vincular la sostenibilitat amb les pròpies estratègies	2
Definició interlocutors	3	RSC com a repte davant situació de crisi econòmica	7
Inclusió de los grupos de interés Compromís amb els grups d'interès	1	Poder fer visible la RSC	5
Memòria de sostenibilitat (auditors) Integració RSC dins de la Declaració Ambiental		Creació de valor	1
Segell de RSC en presentar declaració ambiental *			
Definició RSC	7	Centrar-se en productes sostenibles innovadors	3
Definir prioritats dins la RSC	4	Disminuir riscos i millora de les relacions amb els grups d'interès	4

*, *: En aquest cas els reptes també són oportunitats

GRUP 2: Reptes i oportunitats per a incloure l'RSC en pimes

Reptes		Quins són els reptes més rellevants per introduir l'RSC en pimes? 1= rellevancia més alta	Oportunitats	Quines són les oportunitats més rellevants per introduir l'RSC en pimes? 1= rellevancia més alta
Integrar declaración ambiental e informe de sostenibilidad		6	Transformar la memoria en un elemento de valor para el cliente	3
Desarrollar una memoria corta i fácil de leer (método)		5	Reducción jornada por maternidad/paternidad	6
Llevar elementos éticos a la categoría de valores		3	Incorporar más mujeres en áreas técnicas Implementar políticas de igualdad en áreas de trabajo muy masculinizados	
Aplicar indicadores GRI de acuerdo a naturaleza de la empresa		6	Dar formación por categoría profesional Mejorar la formación de los empleados	3
Hacer lobby organizado con administración para que la ley vele por RSC en pymes		2	Trabajar en red con organizaciones afines	2
Mantener diálogo abierto y colaboración con la comunidad		5	Involucrar a los trabajadores (incentivar)	1
Cultura de participación para sugerencias	Gestionar todo tipo de sugerencias de los trabajadores	1	Coordinación con proveedores y subcontratados	4
Potenciar participación empleados en la gestión	Potenciar la comunicación con empleados			
Que la relación con los interlocutores sea poco costoso		5	Difundir a los clientes las políticas de RSC	7
Cómo aproximarnos a tener información detallada de la satisfacción del cliente interno y externo	Que de la relación con los interlocutores se puedan obtener datos	4	Que el buzón de sugerencias "se llene"	5

4. Algunes veus i impressions

Responsabilitat Social Corporativa i Prosocialitat: "Prosocialitat és un concepte sorgit, bàsicament, de la psicologia como un antónimo de lo "antisocial", que estudia i demostra els factors i beneficis que les accions d'ajuda, solidaritat, del donar i compartir i cooperació, te per a totes les persones, grups, societats que s'impliquen en elles sia com autors o receptors. Davant del desafiament de la RSC al que es veuen enfrontades les organitzacions avui en dia, la prosocialitat contribueix, en el cas de les empreses, a compatibilitzar la competitivitat amb el benestar de les persones i la societat, doncs fomenta una cultura organitzacional basada en valors que permeten tenir en compte les expectatives de l'entorn social en el que es mou l'organització. Un benefici primordial és la qualitat humana que imprimeix a totes aquestes relacions. Aquesta qualitat, *qualitat prosocial*, presenta un potencial fortament innovador en la millora del clima dels grups, organitzacions, societats, comunitats o empreses." Robert Roche, Professor Facultat de Psicologia (UAB) i Director del Laboratori d'investigació Prosocial Aplicada (LIPA)

El rol de l'administració pública

Per a la sessió oberta s'havia planificat un grup de treball respecte al tema "Quines són els aspectes en els quals l'administració pública pot ajudar a desenvolupar l'RSC en les organitzacions" però finalment es va haver de reduir el programa en aquest punt. Per tant no es va poder discutir el tema directament; no obstant això, en aquest informe podem recuperar alguns aspectes del debat. La Dra Ramon, com a representant d'un Consorci Públic, el Consorci Hospitalari de VIC va aportar al grup, algunes idees respecte a quin podria o hauria de ser el rol de l'administració pública en temes de RSC:

"Des d'un punt de vista global, l'administració pot ajudar donant formació i informació sobre RSC, oferint metodologia i suport de com desenvolupar-la, tipus consultoria, tal com s'ha fet des d'aquest projecte. És important trobar algun sistema d'abaratir costos en la fase inicial de la implementació ja que en cas contrari pot ser una dificultat per avançar en la seva implantació.

Altres aspectes globals que pot fer l'administració pública es promoure i incentivar les millors practiques, fer benchmarking entre empreses, donar reconeixement, premis, i fomentar en alguns casos subvencions, per exemple la promoció d'energies alternatives. De totes maneres abans de tot, la pròpia administració pública hauria de tenir publicada la memòria de RSC com a exemple d'implicació per a la resta de les empreses i organitzacions. També és important que l'administració i les empreses públiques incloguin el compliment d'aspectes de RSC en els concursos públics en la compra de productes i /o serveis i que aquest sigui un requeriment ben valorat en el conjunt del varem total. De totes maneres, el repte està en controlar que realment els proveïdors compleixin els criteris sol·licitats. L'administració ha de garantir el control necessari d'aquest compliment." Isabel Ramon, Directora de Gestió de Clients, Consorci Hospitalari de Vic

RSGENCAT: Pla per fomentar la responsabilitat social entre les empreses i l'administració.

“El dia 6 d’octubre de 2009 el Govern va aprovar el Pla RSGENCAT, un document amb 80 mesures destinades a impulsar el comportament socialment responsable de les empreses catalanes i la pròpia administració. Aquest Pla compta amb un pressupost de 646 milions d’euros fins al 2012 i inclou actuacions específiques de diferents àmbits, entre els quals té un paper rellevant l’ambiental.

Les mesures del Pla s’estructuren en quatre eixos:

- potenciar l’educació, el coneixement i la difusió dels valors de la responsabilitat social,
- incrementar el nombre d’empreses socialment responsables,
- fomentar les bones pràctiques de la responsabilitat social en el camp de les finances, i
- treballar per a una administració pública catalana més responsable socialment.

Els sistemes de gestió ambiental, i en concret l’EMAS, estan contemplats en el Pla, tant en mesures per impulsar la certificació en les empreses com per promoure la certificació dins la pròpia Generalitat de Catalunya.”

Anna Esteve, Secció de Sistemes de Qualificació, Departament de Medi Ambient i Habitatge

Podeu consultar el Pla RSGENCAT a la següent pàgina web:

<http://mediambient.gencat.cat/cat/empreses/rse/RSGENCAT.jsp>